

СХОДИНКИ ВЗАЄМИН

SP.05

Що має бути основою соціальної взаємодії громадян

ВИХОВНА МЕТА: допомогти учням з'ясувати сутність різних видів соціальних взаємин, їхню взаємозалежність та сформувати ставлення до них.

14- 16 років

ФОРМИ ТА МЕТОДИ: «сходинки взаємин», «мозковий штурм», метод ПРЕС, «збирання думок по колу», виховна година, урок з громадянської освіти, курс «Людина і світ».

45 хв

КЛЮЧОВІ СЛОВА: упередження, співпраця, дискримінація, повага, насильство, стереотипи, порозуміння, толерантність.

Сьогодні існує декілька підходів до тлумачення поняття «толерантність». Одні розглядають її як специфіку поведінки: виховане, «терпиме» ставлення до інших людей; деято тлумачить толерантність як світоглядно-філософську рису, притаманну особистості, яка сприймає світ у його багатоманітності, і цінує це. Для багатьох толерантність – це просто байдуже, індиферентне ставлення до «інакших».

Часто особистість самостійно знаходить власне розуміння толерантності. Втім, вона є не лише внутрішньою якістю особистості, а й ознакою соціальної зрілості людини. Взаємини між людьми бувають різні й залежать від обставин та від самих учасників, їхнього бажання позитивної взаємодії.

Відносини між людьми можуть розвиватися як по висхідній, так і по нисхідній, як до більш позитивних, конструктивних так і до негативних, деструктивних. Часто відносини такого формату нагадують сходинки якими можна підніматись нагору, а можна спускатися вниз.

КРОК 1. Учасники об'єднуються в групи, і вчитель, використовуючи великий аркуш із зображенням «сходинок», дає інструкцію до вправи. Наголошує, що одна із сходинок називається «Терпимість». Сходами можна рухатися вгору, покращувати відносини, а можна рухатися вниз, що означатиме погіршення відносин.

В лівому куті аркуша є 9 різних понять та типів відносин, поведінки, ставлень. Їх треба обговорити в групі та розташувати на сходинках таким чином, щоб на верхній сходинці було слово, яке означає найбільш позитивні взаємини між людьми, а останнім внизу було поняття, яке характеризує вкрай негативні відносини. Треба врахувати, що вільних сходинок 10, а понять всього 9. Це означає, що один термін має бути запропонований учасниками самостійно.

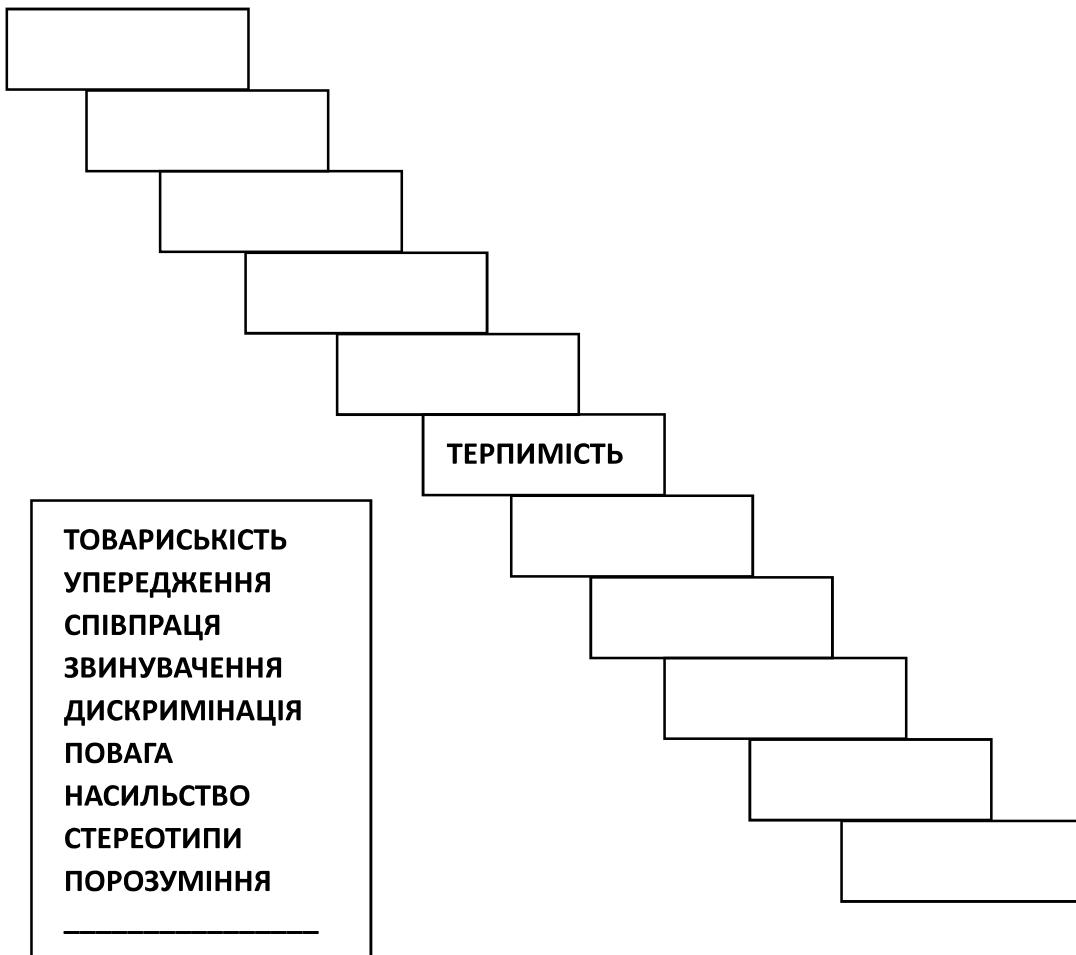
Під час роботи необхідно керуватися принципом: кожен наступний вид відносин залежить від попереднього, тобто часто неможливий без нього.

КРОК 2. Учасники отримують аркуші з завданням і заповнюють «сходинки», згодом представляють результати своєї роботи в групах. Учасники мають пояснити обраний варіант розстановки понять на «сходинках». Під час презентації результатів роботи, вчитель одночасно заповнює «сходинки» і на великому загальному аркуші.

КРОК 3. Проведіть загальне обговорення за питаннями:

- Чи користуєтесь ви таким підходом у практиці своїх відносин із людьми?
- Куди легше рухатися – втору чи вниз?
- Чи можна те саме сказати їй про рух «Ходинками взаємин»?

Запропонуйте колективно узагальнити міркування про відносини між людьми за методом ПРЕС.

Коментарі: Важливо під час обговорення заповненої таблиці акцентувати на порядку розміщення понять у нижній частині «сходинок» після слова «терпимість», а саме: упередження, стереотипи, дискримінація, звинувачення, насильство.

Джерело: Адаптовано за: права «Ходинки взаємин» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prev.novadoba.org.ua/citizen/content.php?dep=3&id=100>.